

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 04-28/03-530(730544)

" 8 " липня 2019 р.

Народному депутату України
БУБЛИКУ Ю.В.

Шановний Юрію Васильовичу!

За дорученням Голови Верховної Ради України у Комітеті з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин у межах наданих повноважень розглянуто Ваш депутатський запит, у якому порушуються питання щодо необхідності удосконалення законодавства про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні та включення до порядку денного Верховної Ради України проекту Закону України про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні (реєстр. № 9218).

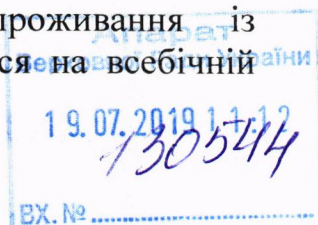
З порушених питань інформуємо Вас про наступне.

Відповідно до статті 33 Конституції України кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом.

Порядок реалізації свободи пересування та вільного вибору місця проживання, а також випадки їх обмеження встановлено Законом України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні». Частиною другою статті 2 зазначеного Закону визначено, що реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, або підставою для їх обмеження.

Слід зазначити, що даний Закон був ухвалений Верховною Радою України ще в 2003 році. Практика застосування зазначеного Закону та зміни, що відбуваються в суспільстві свідчать про необхідність удосконалення його норм.

За інформацією Міністерства внутрішніх справ України, що надійшла до Комітету, повідомляється, що на даний час Міністерством внутрішніх справ України спільно з Держаною міграційною службою України та Центром прав людини ZMINA здійснюється опрацювання питання щодо реформування існуючої системи реєстрації місця проживання із застосуванням комплексного підходу, який має ґрунтуватися на всебічній

оцінці ризиків та наслідків, оскільки реєстрація місця проживання не повинна бути перепорою для реалізації прав і свобод людини, але водночас повинна бути актуальним та надійним джерелом інформації для держави та органів місцевого самоврядування.

Щодо проекту Закону України про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні (реєстр. № 9218) повідомляємо наступне. Ним пропонувалося серед іншого, ухвалити нову редакцію Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», а також внести низку змін до п'ятнадцяти чинних законодавчих актів України з метою реформування діючого механізму реєстрації місця проживання. Головними цілями прийняття законопроекту авторами законодавчої ініціативи визначено впровадження в Україні декларативної моделі реєстрації місця проживання, підвищення доступності та зручності адміністративних послуг, оптимізація та підвищення ефективності роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підвищення рівня достовірності інформації у реєстрах територіальних громад про місце проживання особи, захист прав власників житла, тощо.

Під час підготовки даного законопроекту до розгляду у Верховній Раді України до Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, визначеного головним з підготовки та внесення його на розгляд Верховної Ради України, надійшла низка експертних висновків, у яких, зокрема, зазначається: попри те, що даний проект містить ряд позитивних норм (які стосуються реєстрації місця проживання дітей, отримання різних адміністративних послуг під час державної реєстрації народження дитини), положення проекту, що стосуються змін до самої системи реєстрації, є такими, що містять суттєві ризики порушення прав людини. Так звана декларативна система реєстрації місця проживання «врівноважується» масивним механізмом контролю та запровадженням значних санкцій за порушення, що не лише не призведе до поліпшення становища тих, хто наразі проживає не за місцем своєї реєстрації, і відчуває обмеження у реалізації своїх прав, а й може погіршити їх становище. Йдеться також про те, що запропонована в цьому законопроекті система суттєвим чином може вплинути на реалізацію прав власниками та співвласниками житла. У висновку Центру політико - правових реформ, зокрема зазначено, що даний законопроект містить низку норм, що несуть загрозу порушенню конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також ставлять під сумнів впровадження в Україні декларативної моделі реєстрації місця проживання.

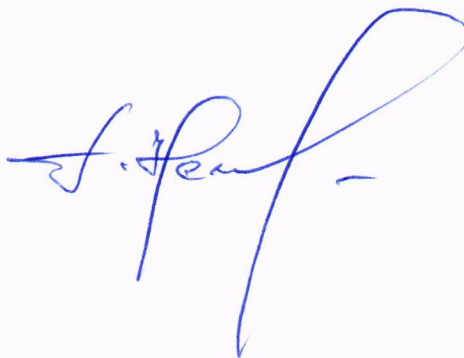
Питання про включення законопроекту про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні (реєстр. № 9218) до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України року двічі - 8 та 20 листопада 2018 року виносилось на розгляд Верховної Ради України. Дане рішення не набрало необхідної кількості голосів народних депутатів України, а відтак відповідно до ст.107 Регламенту Верховної Ради України даний законопроект вважається відхиленим та був знятий з розгляду.

Принагідно інформуємо Вас, що з огляду на існуючі проблеми у практиці застосування Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин звернувся до Кабінету Міністрів України з проханням дати доручення відповідним міністерствам і відомствам про внесення в установленому порядку пропозицій щодо удосконалення норм Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні».

Ваші зауваження взяті до відома та будуть передані для врахування при опрацюванні відповідних змін до зазначеного Закону.

З повагою

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Г.М. Немиря', written in a cursive style.

Г.М. Немиря